

מה שנקרא לו ורד

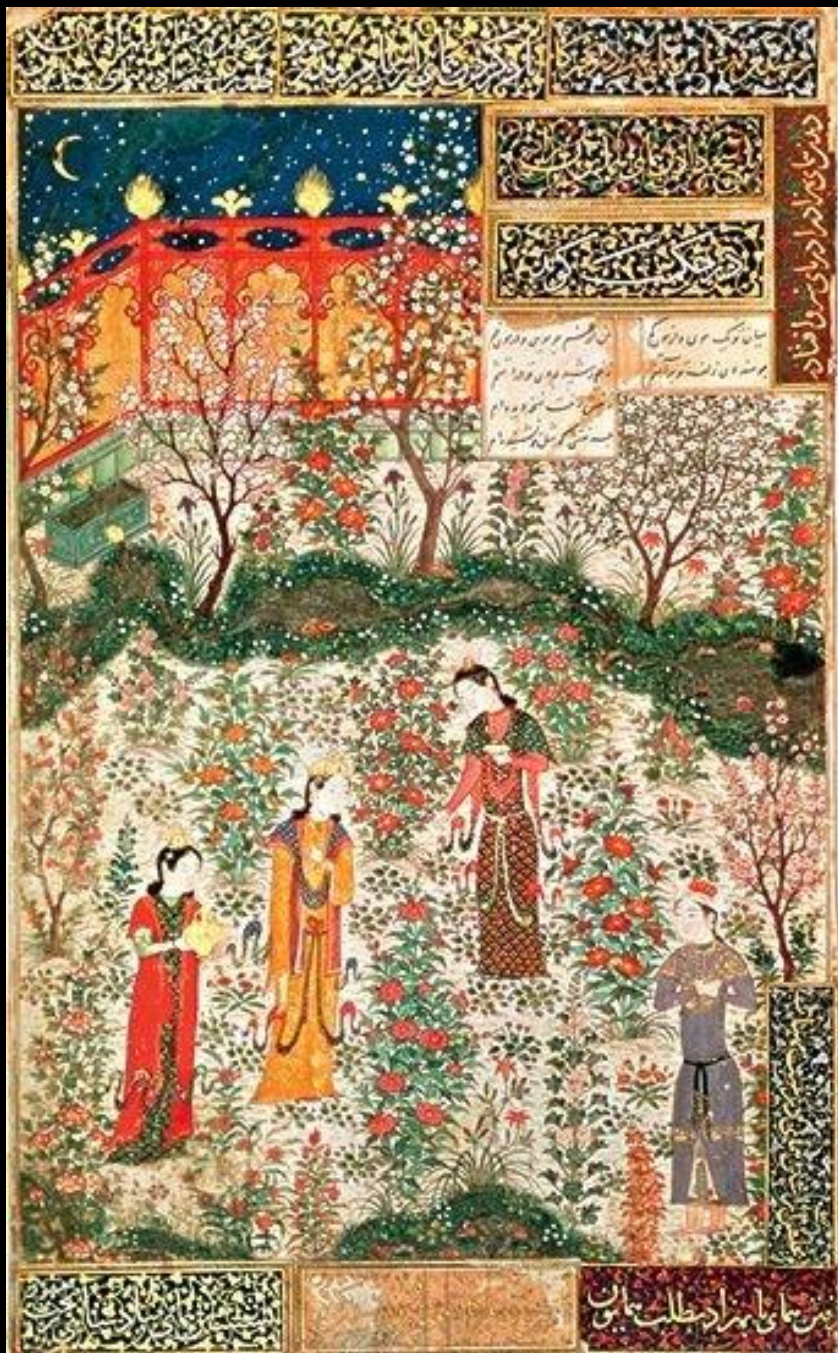

אליזבת וויג' לה
ברון, גברת מכינה
זר ורדים, 1790'
124x91

דף מתוך הגוליסטן ממהדורה מהמאה

ורדים בפסרג'אד, אירן.

מתוך כתב יד מהמאה ה-15, "ספר התענוגות", מאת גיא שאה, שמתמקד בהפקת בשמים ומיני תבלינים ומאכלים.

טורקיה ואירן
מספקות קרוב
למחצית הורדים
לשוקי הפרחים,
הפקעות והעלים

Istanbul, Türkiye

נקאש סינאן ביי, הסולטן מחמט II,
(1785-1839)
עבדולה בוכרי, דף מספר מיניאטורות,
1770
הבא: קרמיקת אינזיק מהמאה ה-18 עם
דוגמאות של ורדים ושל צבעונים – שני
הפרחים היו אז במאבק גם בגינון של
חצרות הארמונות, וגם במאבק סימבולי.

אחריו: מסגד סזאדה, איסט

הנביא, מיניאטורה עות'מנית, 1708 צלחת מקרמיקת אינזיק, טורקיה, סוף המאה

روزا وهو الورد

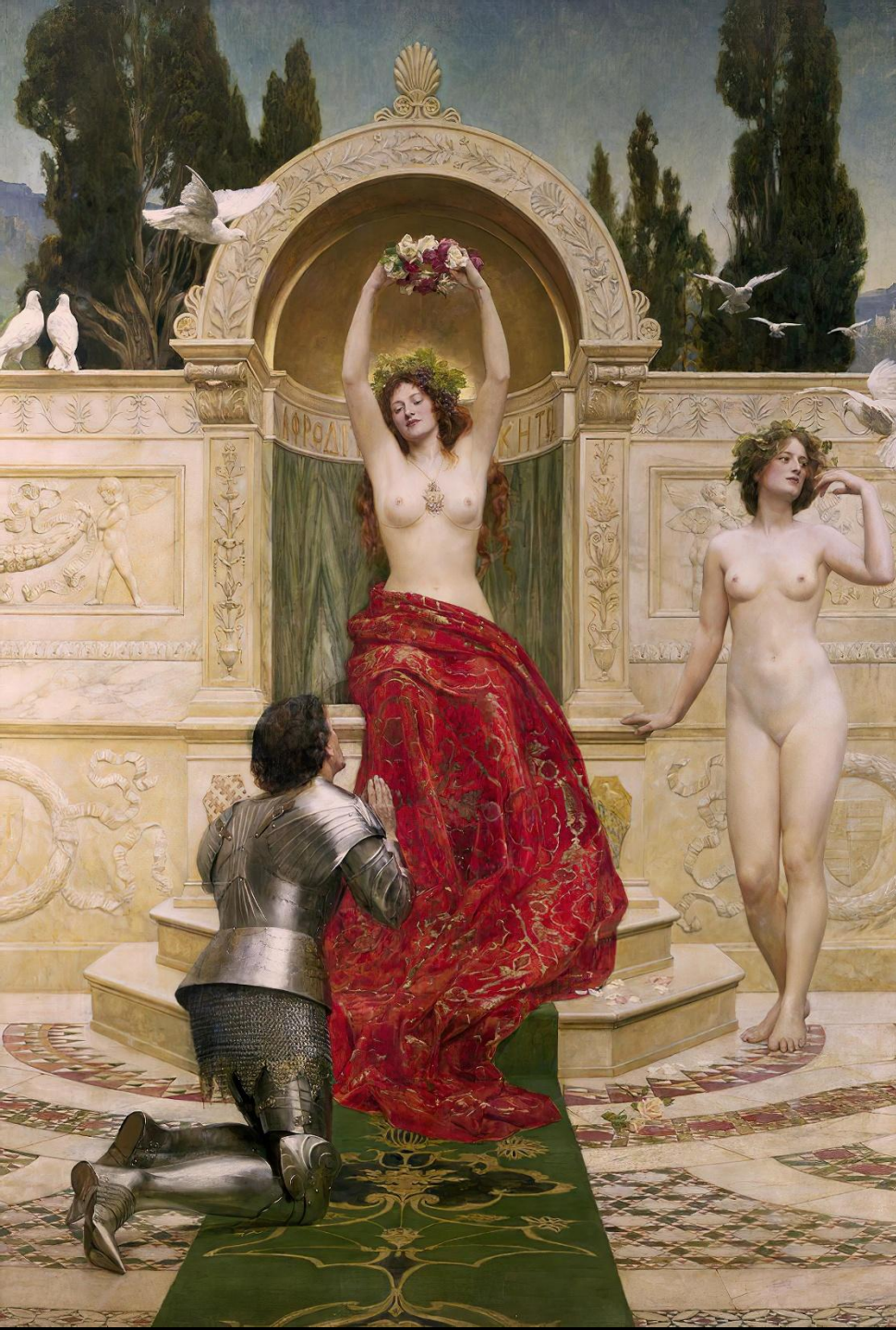

المدج أوزاق الزهر
هو مركب
من جوهر مائي جاز
مع طعمين أحسن
لغنى القابض وهو
أرضي غليظ بارد والمز
وهو لطيف جاز
فأما بز الورد فهو
أشد قبضاً من نفس
الورد فهو لذلك
جفيف **آ** روزا
هو الورد وهو بارد
بأس واليابس أقل
قبضاً من الطري وينفع
أن يخدمه الطري وينقض طرافه البض فراض ويدق الباني ويعصر ويحجق

מתוך ספר תבלינים וצמחי מרפא, המאה ה-8, אנדלוסיה.

קילים פרסים מאמצע המאה ה-18

שימוש בורדים או במי
ורדים שימש גם להגנה –
וכך מופיע באיליאדה
וגם לפיתוי כמו בשני
הציורים הפרה-
רפאליתיים (זרם
מהמחצית השניה של
המאה ה-19, שחזר
למוטיבים מהמיתולוגיות)

ג'ון קולייר, טננהאוס
מבקשאת ברכת ונוס,
1901

דנטה גבריאל רוזטי, ונוס
ורטיקורידה [זו שמשנה
את "כיוון" הלב], 1864

לורנס אלמה-טדמה, קרקלה
וגטה, 1907
(שני האחים היו קו-קיסרים
לכמה שנים, בסוף המאה
השניה לספירה).

פסטיבל הרוסליה היה
פופולארי לא רק בקרב
הרומאים, אלא יש עדויות
שנחוג גם בקהילות היהודיות.
אלא שמלחמות היהודים
ברומאים
הביאו לכך שהורד הפך לסמל
רומאי מובהק ובהמשך –
נוצרי.

בשקף הבא: סמל ה-ורד על
גלימת איש דת קאתולי.

הדם שלו על הצלב - ומכאן התגלגל גם לסמל את ייסורי המרטירים. צלב הורד הוא אחד הסמלים העתיקים בנצרות, והתגלגל גם לחלונות דרכם נכנס האור "האלוהי" לכנסיה - הרזטה. הוא מופיע בואריאציות שונות על בגדי כמורה, צלבים, אביזרים, כאמור טווי לתוך הארכיטקטורה, וכמה קדושים קשורים אליו. לעומת זאת, ה-ורד הלבן הוא סמלה - וסמל הבתולין והטוהר

פייר פרנסיסקו פִּיורנטינו, המדונה של ה-ורדים, 1495, סן ג'ימיניאנו.

רפאל, המדונה של ה-ורד, 1517 (הפרח למרגלותיהם שלה ושל תינוקה, מסמלים הן את תומתה, והן את הצפוי לו, אורב כמעט בחשכה)

למעלה: טיציאן, המדונה של ה-ורד, 1530, התינוק כבר מחזיק את ה-ורד הלבן של אמו, אבל מלאך מגיש לו ורד ורדרד- וגם את הצלב – זה יגמר בדם.

החל מסוף המאה ה-14 ועד סוף
הרנסאנס – אחד התת-ז'אנרים
היה של המדונה בגן הסגור,
Hortus Conselosus וכמעט תמיד
הפרח שכיכב הוא ה-ורד, סמל
הטוהר של הבתולה הקדושה,
ש"הגן שלה נעול".

מרטין שואוגאוגר, המדונה של קשת הורדים, 1474, קולמר-אלזס.
מיכליני דה בסוזו, המדונה בגן הורדים, c1435 – ורונה.

דניאל סגרו (פלמי), המשפחה הקדושה מוקפת בזר ורדים, 1645
בוטיצ'לי, המדונה מוקפת במלאכים מעריצה את הרך הנולד, c1480

קארל פון בלאס, נס ה-ורד של אליזבת הקדושה מהונגריה, 1839
אנדראס גונזלבס, נס הורד של אליזבת הקדושה, מלכת פורטוגל, 1735

ניקולו בטי, נס ה-ורד של סן דיגו מאלקלה, 1610

מזבח לכבודה של סנטה ריטה מקאשיה, פרוג'יהץ

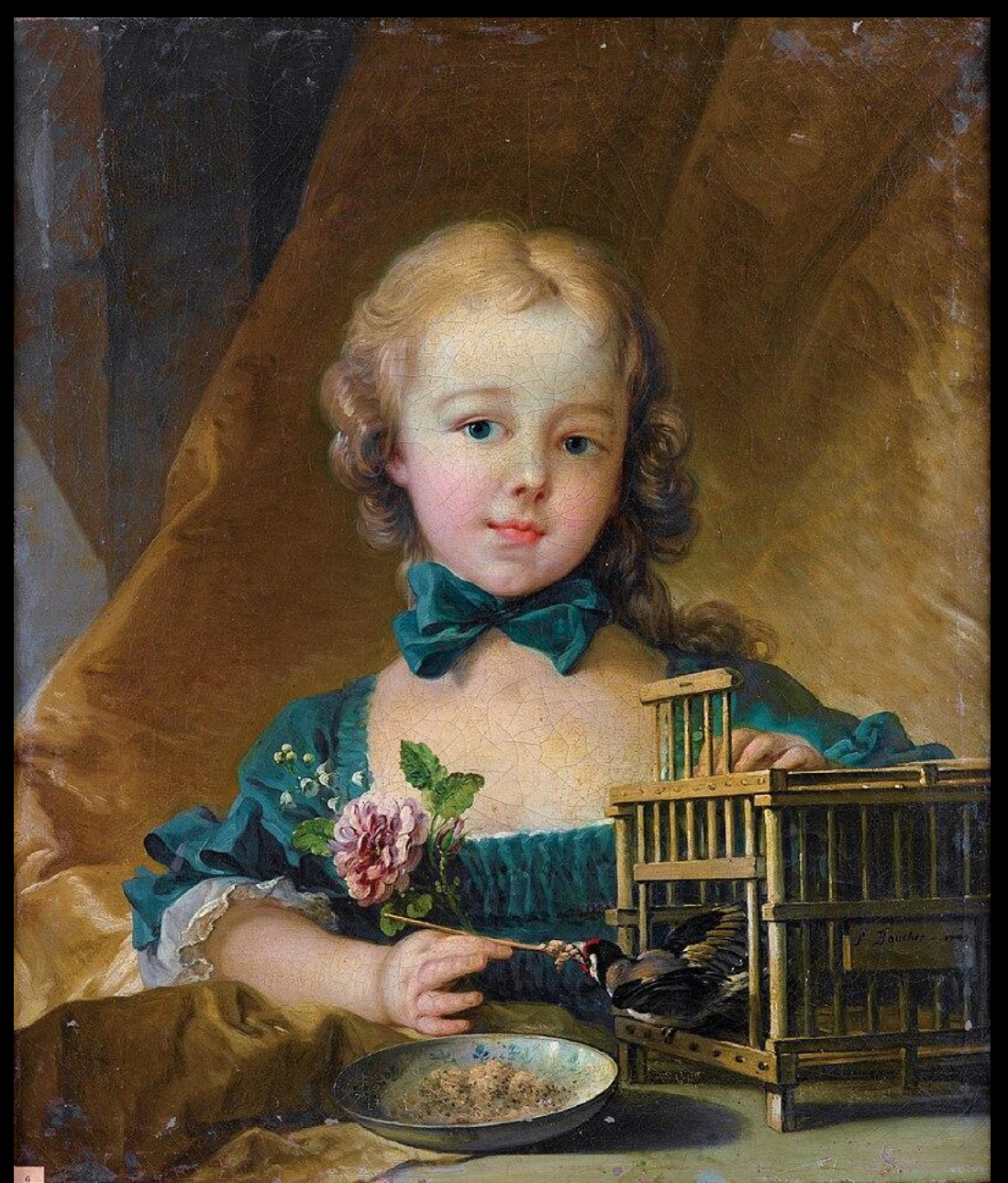
רשל רויך, טבע דומם עם ענף ורד, חיפושית ודבורה, 1741 יאקוב ואן אס, אירוס ושלושה ורדים בכד חרס, c1640

גילס ואן הולסנדוק, טבע דומם עם ורדים, יין, פירות, שעון, מלחיה וצדפות, c1650

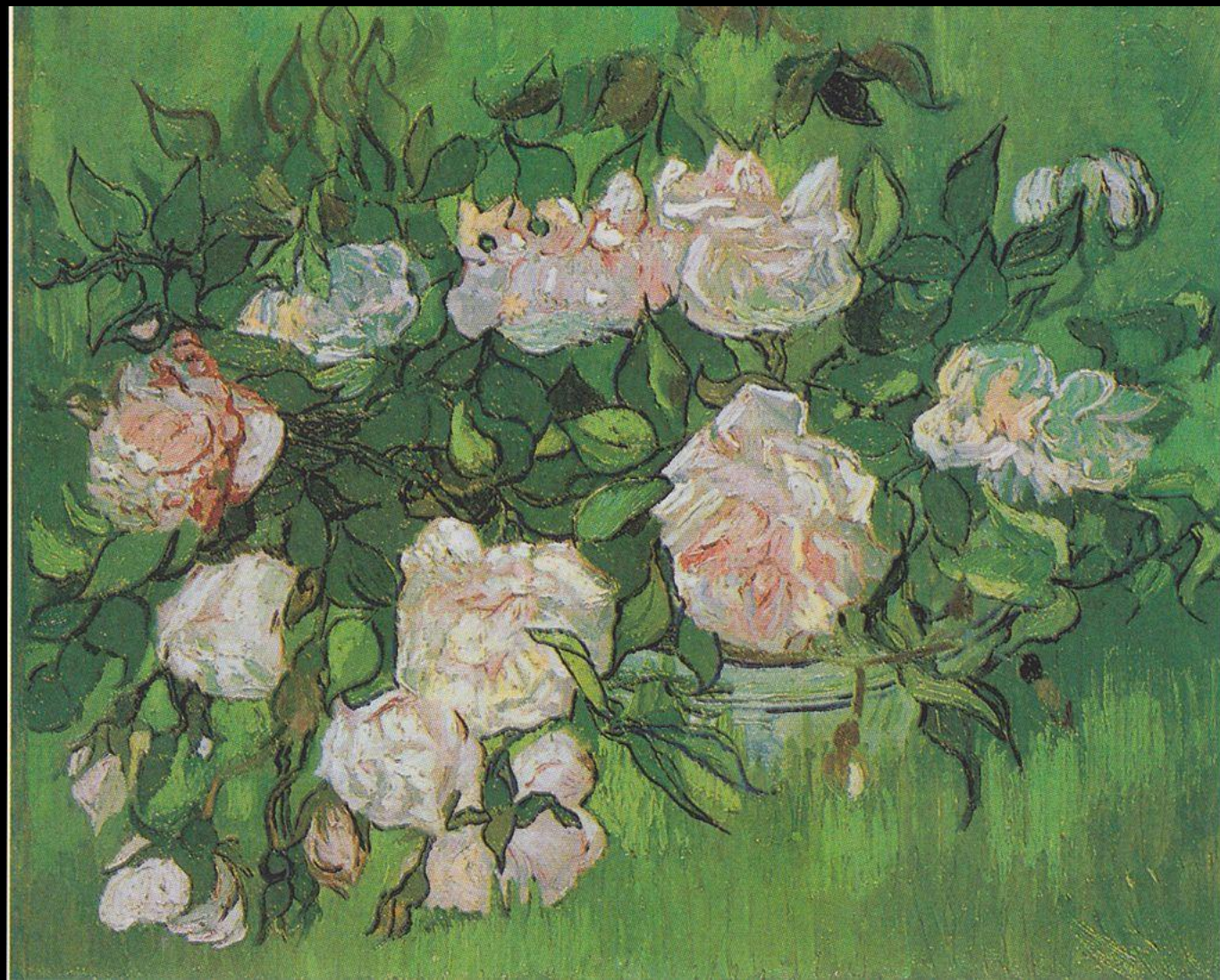
יאן דירקס דה היים, טבע דומם עם פרחים, גולגולת וצלב, 1645

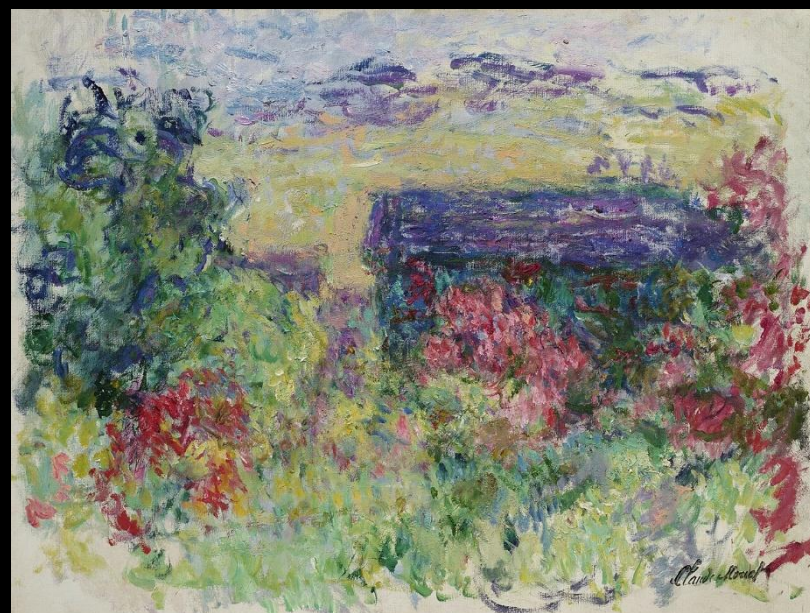
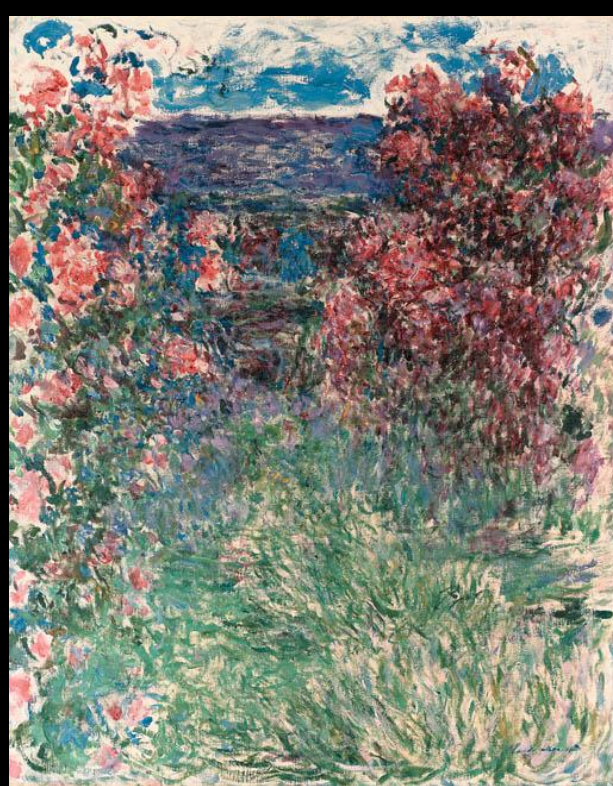
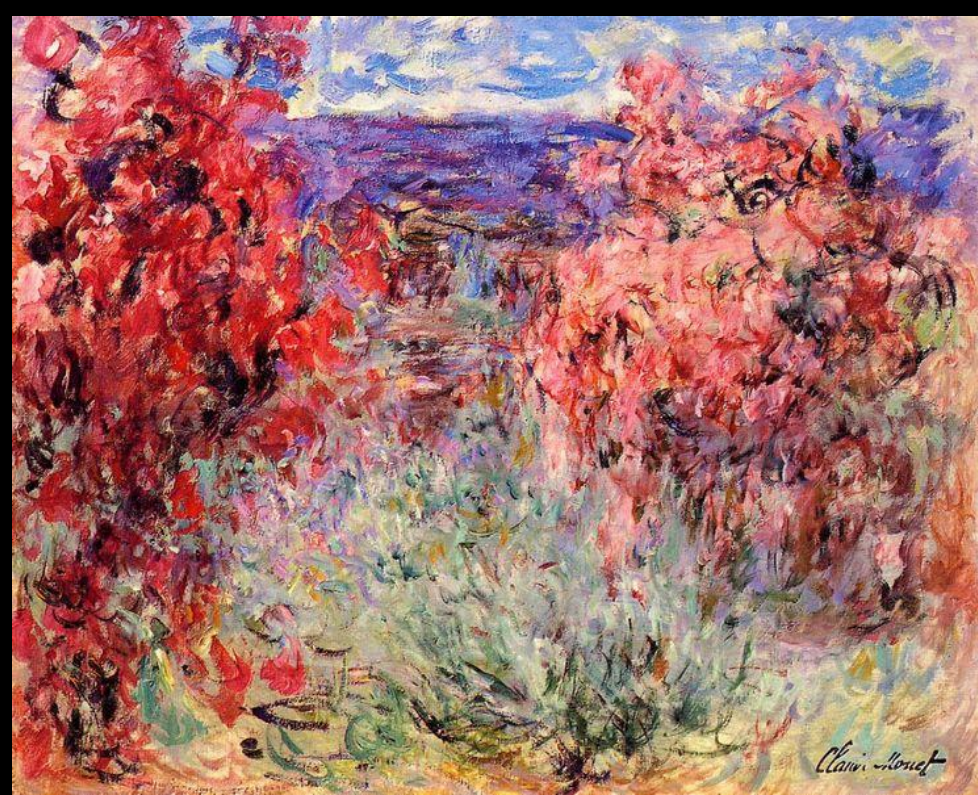
פרנסואה בושה, מאדאם פומפאדור, 1756 - היא היתה הההמאהבת של לואי ה-15 (למעלה, גם של בושה) דיוקן אלכסנדרין דה אטואל, (הבת של מאדאם פומפדור), 1749

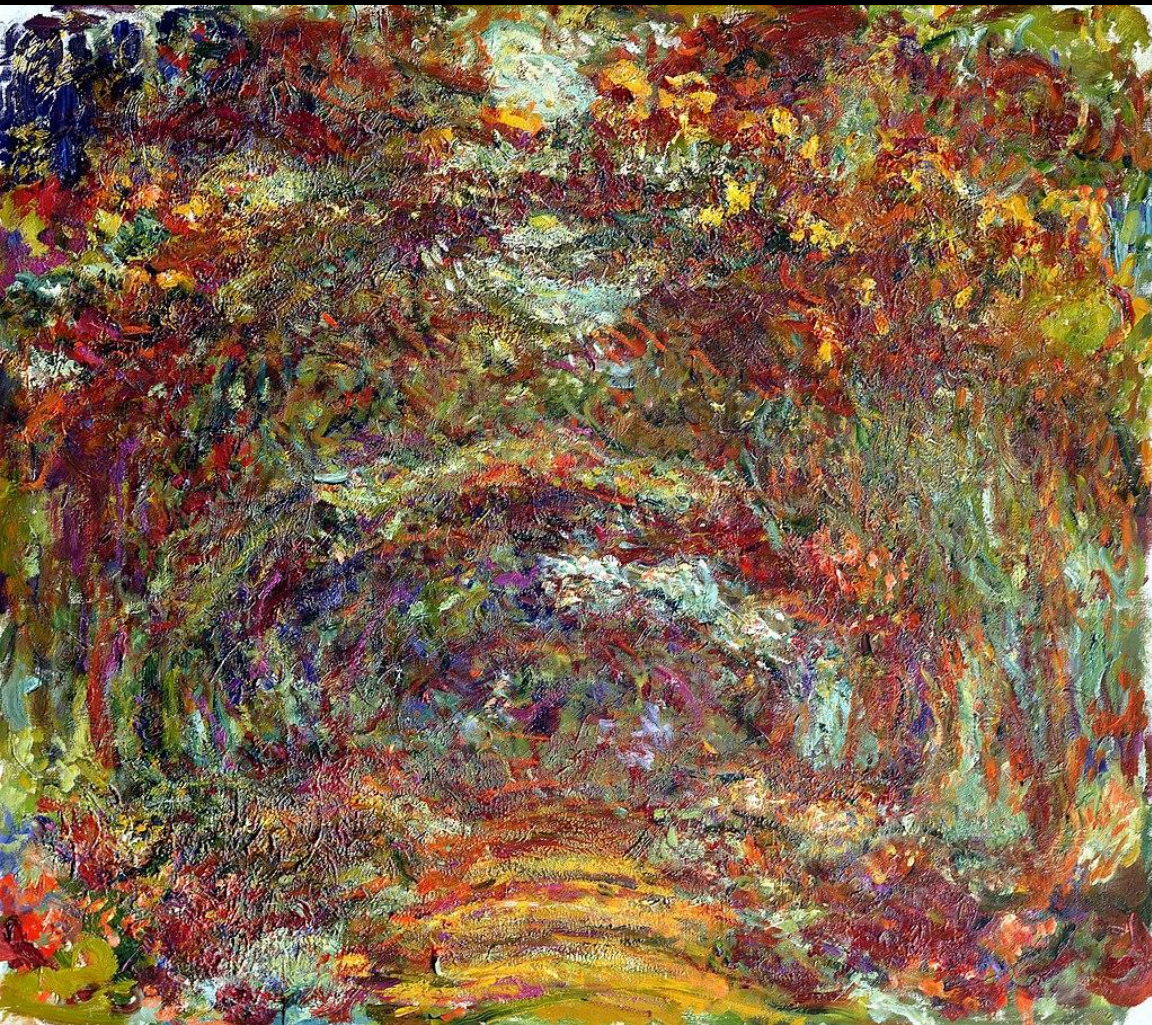

ארבעה ציורי ורדים של פייר אוגוסט רנואר, מהשנים (למעלה משמאל עם כיוון השעון) 1858, 1872, 1890, 1912. וכתר ורדים מ 1858.

ואן גוך, שיח ורדים + אגרטל עם ורדים, שניהם
מאביב וקיץ 1890, סמוך למותו

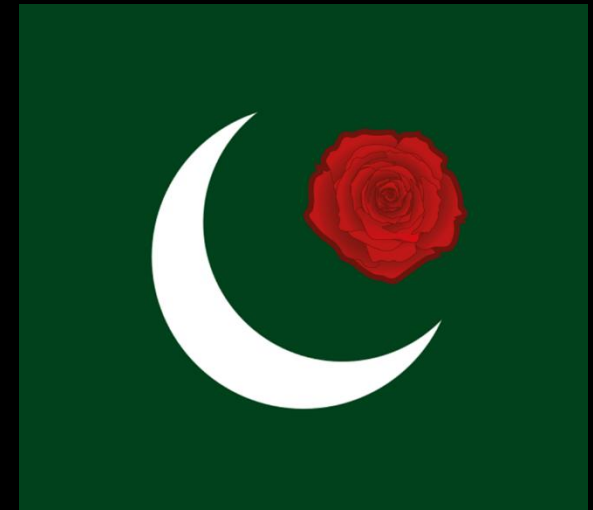
קלוד מונה, שיח ורדים במונגרון, 1874 טיול בגן הורדים, 1922

סמל ל... – כולם רוצים ורדים

Labour

ורד הוא הפרח הלאומי של אנגליה. בלבן – סמל בית יורק (מאה ה-14 עד ה-17). אבל גם, באדום, הסמל של בית טיודור (כאן המלכה אליזבת I, וגם על התליון של תומאס מור בציור של הולביין) – ומכאן מלחמת הורדים – (87-1455). כיום הורד הוא הסמל של נבחרת הרגבי (מאז יסודה בסוף המאה ה-19) וגם של מפלגת הלייבור.

דגל מפלגת הליגה המוסלמית בפקיסטן, מכירת ורדים ביום ג'ורג' – הקדוש של קטלוניה, סמל העיר גואדלחרה במקסיקו – עיר הורדים, סמל המפלגות הסוציאליסטיות אגרוף אוחז ורד, ורד שחור (כאן בגלל הבד השחור הפוך, סמל האנרכיסטים).

הַמְּנוּחָה וְשֵׁנֵי הַלַּיְלָה
וְשֵׁנֵי הַלַּיְלָה